

[Forsvarsministeren.]

kan få konsekvenser andre steder, ligesom det vel er naturligt at se på, hvordan det er i andre lande. I de nærmest liggende lande, Norge og Sverige, har man i dag en ordning, der i princippet bygger på det samme som vor i øjeblikket med udbetaling af vederlag til de værnepligtige.

I betænkningen har udvalget selv været inde på, at forslagene på grund af deres betydelige økonomiske konsekvenser næppe kan gennemføres omgående eller på én gang. Der er heller ingen grund til at lægge skjul på, at det er disse økonomiske konsekvenser af forslagene, der kan give de virkelig store betænkeligheder. Der stilles som bekendt en række andre krav til det offentlige om nyanlæg m. v. Også inden for forsvaret har der for længst rejst sig en diskussion om, hvorvidt der ikke anvendes for meget til personeludgifter og for lidt til materiel og andet, der er af betydning for forsvarets effektivitet. Vi kan jo ikke komme uden om, at en fuld gennemførelse af et af de to alternative forslag vil bevirke, at personeludgifterne bliver endnu større og vil veje yderligere til på forsvarsbudgettet, ligesom forsvarsbudgettet som helhed vil blive forøget.

Men vi vil selvfølgelig meget gerne fra regeringens side deltage i arbejdet med at gennemgå betænkningens tanker, som vi har sympati for; men vi må også se på, hvilke økonomiske muligheder der kan være. Jeg mener, at der i alle tilfælde må blive tale om en regulering vel pr. 1. april 1969 af den nuværende løn, således som man plejer at gøre det hvert andet år; men det kan vi få lejlighed til at drøfte i udvalget, for vi vil også gerne tage det spørgsmål op — og jeg går ud fra, at forslagsstillerne ønsker et udvalg til behandling af forslaget. Det synes jeg forslaget er særdeles egnet til, idet vi i dette tilfælde har et righoldigt og interessant materiale. Vi kan i udvalget få lejlighed til at drøfte de indvendinger, der kan rettes imod det; jeg har her refereret indvendinger, der er modtaget fra dem, det jo drejer sig om, nemlig de værnepligtige. Vi kan også få lejlighed til at drøfte de økonomiske konsekvenser og de forhøjelser af forsvarsbudgetterne, der vil blive tale om, hvis vi gennemfører forslaget.

Juul-Madsen: Den højtærede forsvarsminister har i sit indlæg belyst en række af problemerne i forbindelse med det stillede forslag til folketingsbeslutning vedrørende de værnepligtiges forhold. Jeg kan for mit vedkommende på det konservative folkepartis vegne tilslutte mig den positive indstilling, som forsvarsministeren har givet udtryk for, og som deles i vor gruppe. Vi vil naturligvis gerne i det omfang, forholdene gør det muligt, forbedre vilkårene for de værnepligtige, som vi gerne vil forbedre vilkårene for alle grupper i samfundet i øvrigt.

Jeg vil gerne udtrykke min glæde over den betænkning, der er skrevet om de værnepligtiges økonomiske og sociale forhold. Den byder på et interessant stof, den er skrevet på en overskuelig måde, og den er klar i sin målsætning. Jeg kan kun sige, at vi fra vor side er interesseret i at arbejde videre med de mange interessante ting, der er ført frem i betænkningen. Men det er også klart, som det er fremhævet af forsvarsministeren, at der er betydelige økonomiske konsekvenser af en forbedring efter de retningslinjer, som betænkningen angiver.

Det udgangspunkt, vi har i dag, er et grundlag, hvor de værnepligtige får ca. 225 kr. pr. måned i kontantløn samt kost og logi og en lang række naturalydelse, der er beregnet til en værdi af ca. 500 kr. pr. måned. Det vil altså sige, at de får kontantløn og andre værdier til ca. 725 kr. pr. måned. De forslag, der stilles, er så, at man succesivt, vel sagtens over en årrække, skal føre disse beløb op til ifølge forslag nr. 1 1.200 kr. om måneden med fradrag af en række af de ydelser, jeg har omtalt, og ifølge forslag nr. 2 helt op til 1.800 kr. om måneden. Det er klart, at det vil få overordentlig store konsekvenser. For det sidste forslags vedkommende vil det betyde en merudgift for forsvaret på rundt regnet — og vi kan vel også nok sige „mindst“, for sådan går det jo — 450 mill. kr. om året. Når man så kender de tal, vi har på vort forsvarsbudget, og de tal, vi opererer med, kan enhver sige sig selv, at det i hvert fald ikke er muligt på én gang at tage dette skridt. Jeg må også i denne forbindelse erindre om, at på et storbudget som forsvarets er det således, at omkring 70 pct. af udgifterne går til